

ZAKON O UDRUGAMA I ZAKLADAMA BOSNE I HERCEGOVINE

(Neslužbeni pročišćeni tekst¹)

PRVI DIO - UDRUGE I ZAKLADE

I.1. Opće odredbe

Članak 1.

(1) Ovim se zakonom uređuju osnivanje, tijela i pravni položaj udruga i zaklada, registracija, imovina, prestanak rada i brisanje iz Registra, statusne promjene i druga pitanja značajna za rad udruga i zaklada koje se izaberu registrirati u skladu s ovim zakonom na razini Bosne i Hercegovine.

(2) Ovim se zakonom uređuje i registracija ureda, predstavništava ili drugih organizacijskih oblika stranih ili međunarodnih udruga ili zaklada koje se izaberu registrirati u skladu s ovim zakonom na razini Bosne i Hercegovine.

(3) Odredbe ovoga zakona primjenjuju se i na registraciju sportskih saveza Bosne i Hercegovine, ako drugim zakonom nije drukčije propisano.

Članak 2.

1. Udruga, u smislu ovoga Zakona, je svaki oblik dobrovoljnog povezivanja triju ili više fizičkih ili pravnih osoba, u svim kombinacijama, radi unapređenja i ostvarivanja kojeg zajedničkog ili općeg interesa ili cilja, sukladno Ustavu i zakonu, a čija svrha nije stjecanje dobiti.

2. Udruge mogu osnivati svoje saveze ili druge oblike udruživanja, u kojima se njihovi interesi povezuju na višoj razini (udruge više razine), ako posebnim zakonom nije drukčije propisano.

3. Udruge više razine uživaju sva prava i slobode zajamčene udrugama.

4. Udruge i udruge više razine imaju pravo slobodno se udruživati te surađivati s međunarodnim organizacijama osnovanim radi unapređenja istih prava i interesa.

¹Neslužbeni pročišćeni tekst sadrži Zakon o udrugama i zakladama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 32/01); Zakon o izmjeni Zakona o udrugama i zakladama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 42/03) - **označen podebljanim slovima**; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o udrugama i zakladama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 63/08) - *označen kosim slovima* i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o udrugama i zakladama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 76/11) - označen podvučenim slovima i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o udrugama i zakladama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 94/16) - **označen bold italic slovima**.

Ovaj neslužbeni pročišćeni tekst služi za internu uporabu i na isti se ne može pozivati prilikom službene uporabe.

5. Zaklada je pravna osoba koja nema svoje članstvo, a čiji je cilj upravljanje određenom imovinom u općem interesu ili u dobrotvorne svrhe. Zaklada postaje pravnom osobom onda kada je registrirana onako kako je to predviđeno ovim zakonom.

Članak 3.

1. Fizičke osobe koje su državljani Bosne i Hercegovine i stranci koji imaju boravište u Bosni i Hercegovini i pravne osobe koja su u Bosni i Hercegovini registrirana, slobodno ili dragovoljno osnivaju udruge ili zaklade sukladno Ustavu i zakonima Bosne i Hercegovine.

2. Udruge i zaklade imaju slobodu djelovanja na cijelom području Bosne i Hercegovine, *bez obzira gdje je sjedište subjekta upisa.*

Članak 4.

1. Udruga, odnosno zaklada može obavljati gospodarske djelatnosti samo ako je temeljena svrha takvih djelatnosti ostvarivanje ciljeva utvrđenih statutom.

2. Udruge ili zaklade mogu obavljati nesrodne gospodarske djelatnosti (gospodarske djelatnosti koje nisu neposredno povezane sa ostvarivanjem osnovnih statutarnih ciljeva udruga i zaklada) samo preko posebno osnovane pravne osobe.

3. Dobit koju udruga ili zaklada ostvari iz nesrodnih gospodarskih djelatnosti može se upotrijebiti samo za ostvarivanje ciljeva koji se utvrde statutom.

4. Nije dopušteno direktno ili indirektno sticanje dobiti ili druge materijalne koristi ostvarene iz djelatnosti udruge ili zaklade: utemeljiteljima, članovima udruga, članovima upravljačkih tijela, odgovornim osobama, djelatnicima ili donatorima.

5. Ograničenje iz prethodne točke se ne odnosi na naknade za rad ili nadoknade troškova tim osobama u svezi s ostvarivanjem zakonitih ciljeva i aktivnosti utvrđenih statutom udruge ili zaklade.

6. Ograničenja iz ovog članka neće utjecati na imovinu udruge ili zaklade iz članka 46. ovog zakona.

Članak 5.

1. *Udruge i zaklade samostalno utvrđuju ciljeve i djelatnosti sukladno Ustavu i zakonu.*

2. ***Ciljevi i djelatnosti udruga i zaklada ne mogu biti usmjereni na rušenje ustavnog poretka Bosne i Hercegovine, povredu zajamčenih ljudskih prava ili izazivanje i poticanje neravnopravnosti, mržnje i netrpeljivosti utemeljene na rasnoj, nacionalnoj, vjerskoj ili drugoj pripadnosti ili opredjeljenju.***

3. *Ciljevi i djelatnosti registrirane udruge odnosno zaklade ne mogu uključivati angažiranje u predizbornoj kampanji, prikupljanje sredstava za kandidate ili financiranje kandidata odnosno političkih stranaka.*

4. Udruga i zaklada podnose godišnje izvješće o radu i finansijsko izvješće sukladno zakonu, drugim propisima i statutu.

(5) Udruga i zaklada dužna je dostaviti finansijsko izvješće iz stavka (4) ovoga članka nadležnom tijelu prema sjedištu udruge ili zaklade i Ministarstvu pravde Bosne i Hercegovine radi objave na internetskoj stranici Ministarstva, a najkasnije do 30. travnja tekuće godine za prethodnu poslovnu godinu.

Članak 6.

Rad registrirane udruge ili zaklade je javan i transparentan.

Članak 7.

1. Svaka registrirana udruga ili zaklada ima svoj puni naziv i sjedište.

2. Udruga ili zaklada u obavljanju svoje djelatnosti mogu upotrebljavati isključivo svoj registrirani naziv.

3. Naziv registrirane udruge ili zaklade mora biti na tri službena jezika i dva pisma koji su u uporabi u Bosni i Hercegovini.

4. Uz svoj puni naziv, udruga i zaklada može, ukoliko je to predviđeno statutom, rabiti i skraćeni naziv koji mora biti na tri jezika i dva pisma koji su u uporabi u Bosni i Hercegovini, a koji mora sadržavati karakteristični dio punoga naziva udruge ili zaklade.

(5) Naziv udruge ili zaklade može biti na stranome jeziku, koji u tom slučaju mora biti pisan latiničnim ili ćiriličnim pismom.

(6) U naziv udruge ili zaklade može se unijeti ime ili dio imena neke fizičke osobe, uz njezinu suglasnost, a ako je ta osoba umrla, uz suglasnost nasljednika. U naziv udruge ili zaklade može se unijeti ime ili dio imena neke povijesne ili značajne osobe, uz njezinu suglasnost, a ako je ta osoba umrla, samo ako se ime koristi na prikladan način i uz suglasnost nasljednika, ako ih ima.

(7) U slučaju da je naziv udruge ili zaklade na stranome jeziku, u skladu sa stavkom (5) ovoga članka u Registar se upisuje službeni prijevod naziva na službenim jezicima u uporabi u Bosni i Hercegovini.

8. Udruga odnosno zaklada mogu imati svoj znak.

9. Naziv, skraćeni naziv i znak udruge ili zaklade moraju se jasno razlikovati od naziva i znaka drugih registriranih udruge ili zaklada.

Članak 7a.

Izrazi napisani samo u jednom rodu podjednako se odnose na muški i ženski rod.

Članak 8.

1. *Udruga ili zaklada upisuje se u registar udruga ili registar zaklada koji vodi Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).*
2. *Postupak registriranja, upis izmjena i dopuna registracije i prestanak rada udruga i zaklada vodi se prema odredbama ovoga Zakona i Zakona o upravnom postupku.*
3. *Udruge i zaklade danom registracije stječu status pravne osobe.*

I.2. UDRUGE

I.2.1. Osnivanje udruge

Članak 9.

- (1) Udrugu mogu osnovati najmanje tri osnivača. Osnivači udruge mogu biti fizičke osobe koje su državljani Bosne i Hercegovine i stranci koji u Bosni i Hercegovini imaju boravište ili pravne osobe koje su registrirane u Bosni i Hercegovini. Udruge mogu osnovati međusobno fizičke i pravne osobe, ali broj osnivača ne može biti manji od tri.*
2. Za osnutak udruge koje ispunjava uvjete za registriranje obvezno je donošenje osnivačkog akta.
3. Radnje poduzete u vremenu između osnutka i registriranja udruge mogu stvoriti obveze samo za one koji su poduzeli te radnje.
4. Smatra se da je udruga osnovana na neodređeno vrijeme, osim akon posebnim zakonom, osnivačkim aktom i statutom nije utvrđeno drukčije.

Članak 10.

Da bi udruga stekla uvjete za registriranje, osnivačka skupština udruge ima obvezu donošenja osnivačkog akta, statuta udruge i imenovanja tijela upravljanja sukladno ovom zakonu.

Članak 11.

(1) Osnivački akt udruge sadrži:

- a) imena i prezimena odnosno nazive osnivača i njihova prebivališta odnosno sjedišta;*
- b) naziv udruge;*
- c) sjedište i adresu udruge;*
- d) ciljeve i djelatnosti udruge;*
- e) ime i prezime i adresu osobe ovlaštene za obavljanje poslova upisa u Registar;*
- f) ime, prezime i potpise osnivača;*

g) broj i datum osnivačkog akta.

(2) Kada je osnivač udruge pravna osoba, osnivački akt udruge potpisuje njezin zastupnik, tako što uz puni naziv pravne osobe dodaje svoj potpis i pečat pravne osobe.

Članak 12.

Statut udruge sadrži:

- a) naziv udruge, skraćeni naziv ukoliko postoji, i adresu udruge;
- b) ciljeve *i djelatnosti* udruge;
- c) postupak za primanje i isključivanje članova;
- d) tijela udruge, način na koji se biraju, ovlaštenja koja imaju, kvorum i pravila glasovanja, trajanje mandata, osobu ovlaštenu da sazove skupštinu, uvjete i način raspuštanja, odnosno prestanak rada;
- e) pravila za ostvarivanje, uporabu i raspolaganje sredstvima udruge, kao i tijelo koje je ovlašteno za nadzor nad uporabom tih sredstava;
e1) način podnošenja financijskog izvješća i izvješća o radu;
- f) javnost rada;
- g) postupak za izmjenu i dopunu statuta, ovlaštenje i način donošenja drugih općih akata;
- h) opis oblika i sadržaj pečata *i znaka udruge*;
- i) zastupanje udruge;
- j) uvjete i postupak za spajanje, podjela udruge, odnosno prestanak rada uključujući i bilo kakav poseban kvorum ili pravila za postizanje kvalificirane većine u postupku glasovanja; i
- k) postupak za raspolaganje preostalim imetkom ili drugim sredstvima u slučaju raspuštanja ili prestanka rada udruge.

Članak 13.

(1) Udruga koja je upisana u Registar može provoditi programe i projekte od javnog interesa.

(2) Programima ili projektima od javnog interesa koje donose institucije Bosne i Hercegovine smatraju se zaokružene i tematski jasno određene aktivnosti čije provođenje dugoročno ili u ograničenom roku djelovanja daje prepoznatljivu dodatnu društvenu vrijednost kojom se podiže kvaliteta života pojedinaca, odnosno unaprjeđuje razvoj društvene zajednice.

(3) Institucije Bosne i Hercegovine, na temelju provedenog javnog poziva odnosno natječaja, zaključuju ugovore s udrugama o provođenju programa ili projekata od javnog interesa.

(4) Aktivnostima od javnog interesa udruga smatraju se posebno aktivnosti udruga koje doprinose promicanju: ljudskih prava, prava osoba s invaliditetom, zaštite djece s teškoćama u razvoju, prava nacionalnih manjina, jednakosti i ravnopravnosti u borbi protiv diskriminacije, zaštite od nasilja, aktivnosti djece i mladih, borbe protiv različitih oblika ovisnosti, razvijanja volonterizma, humanitarnih aktivnosti, socijalne skrbi, zaštite okoliša, zaštite prirode, zaštite zdravlja ljudi, umjetnosti, obrazovanja, kulture i svih drugih aktivnosti koje se po svojoj prirodi mogu smatrati djelovanjem od javnog interesa.

(5) Udruga koja je dobila sredstva za provođenje programa ili projekata od javnog interesa podnosi izvješće davatelju tih sredstava i informira javnost putem svoje internetske stranice.

(6) Udruga koja je dobila sredstva za provođenje programa ili projekata od javnog interesa u provedbi programa ili projekata može ostvariti porezne, carinske i druge olakšice u skladu s posebnim propisima.

(7) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine će, na prijedlog Ministarstva, donijeti podzakonski akt kojim će se urediti kriteriji za izradu i provedbu programa i projekata od javnoga interesa koje mogu provoditi udruge.

Članak 14.

1. Registrirana udruga može se spojiti ili podijeliti u drugu udrugu.

2. Spajanje je osnivanje nove udruge na koju prelazi cjelokupni imetak triju ili više udruuga koje se spajaju. Spajanjem udruge prestaju postojati, a na postupak upisa novonastale udruge primjenjuju se odredbe ovoga zakona koje se odnose na osnivanje udruge.

3. Udruga se može podijeliti na dvije ili više udruuga. Podijeljena udruga prestaje postojati, a na postupak upisa novonastalih udruuga primjenjuju se odredbe ovoga zakona koje se odnose na osnivanje udruuga.

4. Udruga može osnovati svoje urede, predstavništva i podružnice sukladno odredbama statuta.

I.2.2. Članstvo

Članak 15.

1. Udruga može ustanoviti svoje kriterije za prijem u članstvo. Kriteriji za prijem u članstvo podliježu samo ograničenjima u smislu zabrane diskriminacije koja je utvrđena Ustavom i zakonima Bosne i Hercegovine.

2. Udruga je dužna voditi popis svojih članova. Popis članova udruge vodi se elektronički ili na drugi odgovarajući način i sadrži:

a) ime i prezime odnosno naziv člana, s adresom prebivališta odnosno sjedišta;

b) datum pristupanja i broj pristupnice udruge;

c) vrstu članstva udruge, u skladu sa statutom;

d) datum prestanka članstva u udruzi.

(3) Popis članova udruge mora biti dostupan na uvid nadležnim tijelima, na njihov zahtjev.

4. Svaki član udruge može pokrenuti postupak pred nadležnim sudom za utvrđivanje ništavosti općeg akta udruge koji je donesen protivno odredbama statuta ili drugoga općeg akta udruge, a najkasnije u roku od šest mjeseci od dana donošenja toga akta.

I.2.3. Tijela udruge

Članak 16.

1. Skupština je obvezno tijelo udruge.

2. Ako statutom nije drukčije uređeno, skupštinu čine svi članovi udruge, s jednakim pravom glasa.

3. Statutom udruge mogu biti osnovana i druga tijela.

4. Ukoliko statutom nije propisano osnivanje upravnog odbora ili drugoga upravljačkog tijela, skupština će imenovati jednu ili više osoba koje će zastupati udruhu u pravnom prometu.

Članak 17.

Za inozemnu ili međunarodnu udruhu dovoljno je da ima akte, bez obzira kako su nazvani i tijela, koji ispunjavaju funkcije kako ih definira ovaj zakon.

Članak 18.

Skupština, kao najviše tijelo udruge je nadležna za:

a) donošenje statuta, izmjena i dopuna statuta i drugih akata određenih statutom;

b) odlučivanje o spajanju, podjeli i prestanku rada, osnivanju drugih pravnih osoba, kao i drugim statusnim promjenama udruge;

c) imenovanje i razrješenje članova upravnog odbora, ako takavo tijelo udruge postoji;

d) usvajanje izvješća koje je pripremio upravni odbor, ako takavo tijelo udruge postoji; i

e) odlučivanje o svim drugim pitanjima koja nisu u nadležnosti drugih tijela udruge.

Članak 19.

Upravni odbor, ili osoba ovlaštena za zastupanje:

- a) priprema sjednice skupštine;
- b) priprema nacrt statuta i drugih akata koje donosi skupština;
- c) provodi politiku, zaključke i druge odluke koje je donijela skupština;
- d) upravlja imetkom udruge;
- e) podnosi godišnje ili periodično izvješće o svom radu skupštine na usvajanje; i
- f) obnaša i i druge poslove određene statutom.

I.3. ZAKLADE

I.3.1. Osnivanje zaklada

Članak 21.

(1) Zaklada koja je upisana u Registar može realizirati programe i projekte od javnog interesa.

(2) Programima ili projektima od javnog interesa smatraju se zaokružene i tematski jasno određene aktivnosti čije provođenje dugoročno ili u ograničenom roku djelovanja daje prepoznatljivu dodatnu društvenu vrijednost kojom se podiže kvaliteta života pojedinaca, odnosno unaprjeđuje razvoj društvene zajednice. Aktivnostima od javnog interesa zaklada smatraju se posebno aktivnosti zaklade koje doprinose promicanju: ljudskih prava, prava osoba s invaliditetom, zaštite djece s teškoćama u razvoju, prava nacionalnih manjina, jednakosti i ravnopravnosti u borbi protiv diskriminacije, zaštite od nasilja, aktivnosti djece i mladih, borbe protiv različitih oblika ovisnosti, razvijanja volonterstva, humanitarnih aktivnosti, socijalne skrbi, zaštite okoliša, zaštite prirode, zaštite zdravlja ljudi, umjetnosti, obrazovanja, kulture i svih drugih aktivnosti koje se po svojoj prirodi mogu smatrati djelovanjem od javnog interesa.

(3) Institucije Bosne i Hercegovine, na temelju provedenog javnog poziva odnosno natječaja, zaključuju ugovore sa zakladama o provođenju programa ili projekata od javnog interesa.

(4) Zaklada koja je dobila sredstva za provođenje programa ili projekata iz stavka (2) ovoga članka podnosi izvješće davatelju sredstava i informira javnost putem svoje internetske stranice. Zaklada koja je dobila sredstva za provođenje programa ili projekata iz stavka (2) ovoga članka u provođenju programa ili projekata može ostvariti porezne, carinske i druge olakšice u skladu s posebnim propisima.

(5) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine će, na prijedlog Ministarstva, donijeti podzakonski akt kojim će se urediti kriteriji za izradu i provođenje programa i projekata od javnog interesa koje mogu provoditi zaklade.

(6) Registrirana zaklada može se spojiti ili podijeliti u drugu zakladu. Spajanje je osnivanje nove zaklade na koju prelazi cjelokupna imovina zaklada koje se spajaju. Spajanjem zaklada prestaje postojati, a na postupak spajanja zaklada primjenjuju se odredbe ovoga zakona o osnivanju zaklada. Zaklada se može podijeliti na dvije ili više zaklada. Podijeljena zaklada prestaje postojati, a na postupak upisa novonastalih zaklada primjenjuju se odredbe ovoga zakona o osnivanju zaklada.

(7) Zaklada može osnovati svoje urede, predstavništva i podružnice u skladu s odredbama statuta.

Članak 22.

(1) Zakladu može osnovati jedna ili više fizičkih ili pravnih osoba (u daljnjem tekstu: osnivači), s tim što udругu mogu osnovati međusobno fizičke i pravne osobe. Osnivači ne moraju biti državljani ili pravne osobe iz Bosne i Hercegovine.

2. Zaklada može biti osnovana jednostranom izjavom volje, ugovorom, testamentom, legatom ili drugim odgovarajućim pravnim aktom koji mora sadržavati podatke potrebne za osnivanje i upis zaklade u registar.

3. Zaklada mora imati osnivački akt, statut, i upravni odbor, odnosno akte i tijela, koji su im suštinski ekvivalentni. Za inozemnu ili međunarodnu zakladu dovoljno je da ima akte, bez obzira kako su nazvani, i tijela, koja vrše funkcije kako ih definira ovaj zakon.

Članak 23.

(1) Osnivački akt zaklade sadrži:

a) ime i prezime odnosno naziv osnivača i njegovo prebivalište odnosno sjedište;

b) naziv zaklade;

c) sjedište i adresu zaklade;

d) ciljeve i djelatnosti zaklade;

e) iznos novčanih sredstava ili drugih oblika imovine koju ulaže osnivač, a koji ne može biti manji od 2.000 konvertibilnih maraka;

f) ime i prezime i adresu osobe ovlaštene za obavljanje poslova upisa u Registar;

g) ime i prezime i potpis osnivača;

h) broj i datum osnivačkog akta.

(2) Kada je osnivač zaklade pravna osoba, osnivački akt zaklade potpisuje njezin zastupnik, tako što uz puni naziv pravne osobe dodaje svoj potpis i pečat pravne osobe.

Članak 24.

Statut zaklade sadrži:

a) naziv, sraćeni naziv ukoliko postoji i sjedište zaklade;

b) ciljeve i djelatnosti zaklade;

c) tijela zaklade, način na koji se biraju, ovlasti koje imaju, kvorum i pravila glasovanja, trajanje mandata, osoba ovlaštena za sazivanje upravnog odbora, uvjeti i način raspuštanja odnosno prestanak rada;

d) pravila upravljanja i uporabe imetka zaklade;

d1) moguće korisnike sredstava zaklade;

e) postupci za izmjenu i dopunu statuta, kao i ovlasti i postupci donošenja ostalih općih akata;

f) uvjeti i postupak za **spajanje i podjelu** ili prestanak rada zaklade, uključujući sva pravila glasovanja za koja je potreban poseban kvorum ili kvalificirana većina;

g) kriteriji za raspolaganje imetkom zaklade u slučaju prestanka rada zaklade; i

h) opis oblika i sadržaj pečata zaklade **i znaka.**

I.3.2 Tijela zaklade

Članak 25.

1. Tijelo upravljanja zakladom je upravni odbor.

2. Statutom registrirane zaklade se mogu utvrditi i druga tijela zaklade.

Članak 26.

1. Upravni odbor zaklade je odgovoran za ostvarivanje ciljeva i djelatnosti zaklade, a može obavljati i druge poslove utvrđene statutom i sukladno sa zakonom.

2. Upravni odbor zaklade čine najmanje tri člana.

3. Član upravnoga odbora zaklade može biti državljanin Bosne i Hercegovine kao i stranac, sukladno Zakonu o kretanju i boravku stranaca i azilu.

4. Član upravnoga odbora² ne može biti: osnivač zaklade, maloljetna osoba, osoba zaposlena u zakladi, te član drugih organa zaklade.

5. Upravni odbor zaklade nadležan je za:

a) donošenje statuta, izmjena i dopuna statuta i drugih akata utvrđenih statutom;

b) upravljanje imovinom zaklade;

c) imenovanje osobe ovlaštene za zastupanje i predstavljanje zaklade;

d) odlučivanje o spajanju, podjeli³ i prestanku rada, kao i o drugim statusnim promjenama zaklade;

e) priprema financijskih i drugih izvješća;

f) odlučivanje o svim drugim pitanjima koja nisu u nadležnosti drugih tijela zaklade.

I.4. REGISTRIRANJE UDRUGA I ZAKLADA

Članak 28.

1. Podnošenje zahtjeva za registriranje udruga i zaklada je dobrovoljno.

2. Ministarstvo vodi registar udruga i zaklada, sukladno odredbama ovoga Zakona.

3. Registar udruga i zaklada vodi se i u elektroničkom obliku, za udruge i zaklade upisane u registar kod ministarstva.

4. *Registar je otvoren za javnost. Svaka osoba može osobno ili poštom zatražiti presliku bilo kojeg upisa u registar ili bilo kojeg dokumenta iz spisa, sukladno odredbama Zakona o slobodi pristupa informacijama u Bosni i Hercegovini.*

5. *Iznimno od odredaba stavka 4. ovoga članka, ovlašteni predstavnik udruge ili zaklade može zahtijevati od Ministarstva da određeni podaci koji su upisani u registar ne budu dostupni javnosti, ukoliko bi time mogao biti ugrožen osobni integritet osnivača ili članova udruga ili zaklada. O ovome zahtjevu Ministarstvo odlučuje posebnim rješenjem.*

(6) Iznimno od odredaba stavka (5) ovoga članka, preslike osobnih isprava (osobna iskaznica, putovnica i sl.) osnivača i članova tijela udruge ili zaklade nisu dostupne javnosti.

²Člankom 14. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o udrugama i zakladama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 63/08) vrši se dopuna Članka 26. Zakona o udrugama i zakladama Bosne i Hercegovine, u smislu dodavanja riječi: "odbor", a koja već postoji u osnovnom tekstu, na sva tri jezika.

³Člankom 15. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o udrugama i zakladama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 76/11) vrši se izmjena dosadašnjeg stavka 4., točke f), ali se ta izmjena ustvari odnosi na točku d) istog stavka.

Članak 30.

1. U slučaju kada se dvije ili više udruga ili zaklada registriraju sa suštinski jednakim nazivom ili znakom, Ministarstvo će, na zahtjev stranke ili po službenoj dužnosti, donijeti rješenje kojim udruzi ili zakladi koja je kasnije registrirana nalaže:

a) da u roku od trideset dana od dana primitka rješenja podnese zahtjev za promjenu naziva, skraćenog naziva ili znaka u registru i

b) da će, ukoliko ne podnese zahtjev u navedenom roku, biti brisana iz registra udruga ili zaklada.

2. Rješenje iz stavka 2⁴. ovoga članka dostavlja se zainteresiranim strankama.

3. Protiv rješenja iz stavka 2⁵. ovoga članka ne može se uložiti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

4. Ukoliko udruga ili zaklada ne postupi po nalogu iz rješenja iz stavka 2⁶. ovoga članka, Ministarstvo će donijeti rješenje o brisanju iz registra udruge ili zaklade.

5. Protiv rješenja iz stavka 5⁷. ovoga članka ne može se uložiti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 31.

(1) Zahtjev za upis u Registar udruga ili zaklada podnosi osoba ovlaštena za podnošenje zahtjeva za upis u Registar imenovana osnivačkim aktom udruge ili zaklade i sadrži:

a) zapisnik s osnivačke skupštine udruge;

b) osnivački akt;

c) popis osnivača;

d) ovjerene preslike osobnih iskaznica ili putovnica osnivača ili izvadak iz Registra za osnivače pravne osobe;

e) statut u dva primjerka;

f) izjavu kojom podnositelj zahtjeva pod punom moralnom, materijalnom i kaznenom odgovornošću izjavljuje da udruga ili zaklada nije registrirana pod istim nazivom kod

⁴Člankom 17. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o udrugama i zakladama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 76/11) vrši se brisanje dosadašnjeg stavka 1., čime je došlo do pogrešnog pozivanja u narednim stavcima.

⁵Ibid

⁶Ibid

⁷Ibid

drugog registracijskog tijela u Bosni i Hercegovini;

g) odluku o imenovanju tijela udruge ili zaklade;

h) ime i prezime i adresu osobe ovlaštene za zastupanje udruge ili zaklade;

i) primjerak znaka udruge ili zaklade, ako postoji;

j) suglasnost iz članka 7. stavka (6) ovoga zakona;

k) dokaz iz članka 23. stavka (1) točke e), ako se radi o zakladi;

l) druge dokaze u skladu sa statutom udruge ili zaklade.

2. Obrazac i način podnošenja zahtjeva za registriranje utvrđuje se propisima Ministarstva.

Članak 32.

1. O primitku zahtjeva za upis u registar ili zahtjeva za izmjenu i dopunu ili brisanje podataka u registru Ministarstvo izdaje potvrdu. Ministarstvo je dužno donijeti rješenje u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva.

2. U slučaju kada je došlo do promjena činjenica koje se upisuju u registar, registrirana udruga ili zaklada ne može poduzimati bilo koje radnje u pravnome prometu prije donošenja rješenja, odnosno upisa u registar činjenica koje se odnose na promjenu upisa.

Članak 33.

(1) Rješenje o upisu udruge ili zaklade sadrži:

a) broj i datum;

b) registarski broj;

c) naziv i skraćeni naziv, ako postoji;

d) adresu sjedišta;

e) opis znaka udruge ili zaklade, ako postoji;

f) ciljeve i djelatnosti;

g) imena i prezimena osoba ovlaštenih za zastupanje udruge ili zaklade u pravnom prometu;

h) stjecanje svojstva pravne osobe.

2. Uz primjerak rješenja o upisu u registar udruga ili zaklada, Ministarstvo dostavlja primjerak ovjerenoga statuta udruge ili zaklade.

Članak 34.

1. Ako tijekom postupka registracije, temeljem zahtjeva i priloženih akata, Ministarstvo utvrdi da udruga ili zaklada ne ispunjava uvjete utvrđene ovim zakonom ili da zahtjev za registraciju nije potpun, na to će upozoriti podnositelja zahtjeva navodeći razloge zbog kojih registracija nije provedena. Podnositelju zahtjeva bit će omogućeno da ispravi ili dopuni zahtjev u roku od 30 dana od dana primitka obavijesti. Ako podnositelj zahtjeva ne otkloni ove nedostatke u predviđenom roku, Ministarstvo će rješenjem odbaciti zahtjev za upis u registar.

2. Ako Ministarstvo ustanovi da su ciljevi *i djelatnosti* udruge ili zaklade u suprotnosti sa odredbama članka 5. ovog zakona, Ministarstvo će rješenjem odbiti zahtjev za upis u registar, navodeći razloge za donošenje takvog rješenja.

Članak 35.

Rješenja iz članaka 33., 34., 43. stavak 2., članka 45. i 51. ovoga zakona konačna su i protiv njih nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine.

Članak 43.

1. *Udruge i zaklade dužne su Ministarstvu podnijeti prijavu o svakoj promjeni činjenica koje se upisuju u registar, u roku od 30 dana od dana izvršene promjene.*

2. *Ministarstvo će donijeti rješenje o odobravanju promjena činjenica koje se upisuju u registar sukladno odredbama članka 32. ovoga Zakona.*

Članak 44.

Rješenja o upisu u registar udruga ili zaklada, rješenja o upisu promjena činjenica u registru, kao i rješenja kojima udruge ili zaklade prestaju s radom, objavljuju se u "Službenom glasniku BiH", o trošku podnositelja zahtjeva, **i na internetskoj stranici Ministarstva.**

Članak 45.

1. *Odredbe zakona o registriranju udruuga i zaklada primjenjuju se i na registriranje ureda, predstavništava ili drugog organizacijskog oblika strane ili međunarodne udruge ili zaklade, ili druge međunarodne organizacije, ukoliko tim zakonom nije drukčije propisano (u daljnjem tekstu: strane nevladine organizacije).*

2. *Uz zahtjev za upis u registar prilaže se:*

a) *dokaz o upisu strane nevladine organizacije u registar domicilne zemlje;*

b) *akt o otvaranju ureda, predstavništva ili drugog organizacijskog oblika u Bosni i Hercegovini;*

c) ime i adresa osobe ovlaštene za zastupanje nevladine organizacije u Bosni i Hercegovini (ovjerovljena preslika isprave o identitetu osobe ovlaštene za zastupanje);

d) sjedište i adresa ureda u Bosni i Hercegovini.

3. Ako prema zakonu domicilne zemlje strane nevladine organizacije nije propisan upis udruga u registar, umjesto rješenja o registriranju u domicilnoj zemlji, uz zahtjev za upis podnosi se druga pismena isprava ovjerovljena od nadležnoga tijela, kojom se dokazuje da organizacija ima status pravne osobe u domicilnoj zemlji.

4. Ukoliko rješenje o upisu u registar u domicilnoj zemlji ne sadrži podatke o statutarnim ciljevima i djelatnostima udruge, uz zahtjev za upis u registar podnosi se i statut ili neki drugi unutarnji akt iz kojega su vidljivi ciljevi strane nevladine organizacije.

I.5. IMETAK UDRUGE I ZAKLADA

Članak 46.

(1) Prihodi udruge i zaklada mogu uključivati sljedeće:

a) članarinu, kada je u pitanju udruga;

b) dragovoljne priloge i poklone javnih institucija, fizičkih i pravnih osoba, kako inozemnih tako i domaćih, u gotovini, uslugama ili imovini bilo koje vrste;

c) državne subvencije i ugovore sa državom, javnim institucijama, fizičkim i pravnim osobama, kako domaćim tako i inozemnim;

d) prihod od kamata, dividendi, dobiti od kapitala, zakupnina, honorara i sličnih izvora pasivnog prihoda; i

e) prihod stečen kroz ostvarivanje ciljeva i aktivnosti udruge ili zaklade, kako je određeno statutom.

(2) *Ako su osnivači udruge ili zaklade javnopravna tijela, one ne mogu sudjelovati u javnim natječajima sa svojim programima i projektima za dodjelu javnih sredstava, već se financiraju iz drugih izvora, sukladno odredbama ovoga zakona.*

Članak 47.

(1) *Udruge i zaklade dužne su voditi poslovne knjige i podnositi financijska izvješća sukladno propisima kojima se uređuje računovodstvo neprofitnih organizacija. Godišnje financijsko izvješće udruga i zaklada podnosi skupštini odnosno upravnom odboru, na način utvrđen statutom.*

(2) *Udruga ili zaklada dužna je čuvati financijsko izvješće iz stavka (1) ovoga članka najmanje pet godina, osim ako posebnim propisom nije utvrđeno dulje razdoblje čuvanja.*

(3) Udruga ili zaklada mora učiniti dostupnim javnosti sve informacije koje se tiču rada i djelovanja udruge ili zaklade, sukladno pozitivnom zakonodavstvu.

(4) Udruga ili zaklada za svoje obveze odgovara svojom cjelokupnom imovinom.

(5) Nad imovinom udruge ili zaklade može se provesti stečaj. Stečajni postupak provodi nadležni sud na čijem je području sjedište udruge ili zaklade, sukladno posebnim zakonima.

(6) Članovi udruge ili statutom utvrđeno nadležno tijelo udruge nadziru rad udruge. Ako se utvrde nepravilnosti u provedbi statuta udruge, član udruge ili nadležno tijelo dužno je na to upozoriti skupštinu. Ako se upozorenje ne razmotri na sjednici skupštine u roku od 30 dana od dana dostave pisanog upozorenja i ne otklone nepravilnosti, može se podnijeti tužba nadležnom sudu, u skladu s člankom 15. stavak (3) ovoga zakona.

(7) Rad zaklade nadziru statutom utvrđena nadležna tijela zaklade. Ako se utvrde nepravilnosti u provedbi statuta zaklade, nadležno tijelo zaklade dužno je na to upozoriti upravni odbor zaklade. Ako se upozorenje ne razmotri na sjednici upravnog odbora u roku od 30 dana od dana dostave pisanog upozorenja i ne otklone nepravilnosti, može se podnijeti tužba nadležnom sudu.

(8) Upravna inspekcija Ministarstva može provesti inspekcijski nadzor nad radom udruge i zaklade registrirane sukladno ovome zakonu, a koji se odnosi na pitanja:

a) prijavljuje li udruga ili zaklada izmjene i dopune statuta, ciljeva i djelatnosti, naziva, adrese sjedišta, osoba ovlaštenih za zastupanje i prestanak rada udruge ili zaklade;

b) koriste li udruge ili zaklade u pravnom prometu podatke koji nisu upisani u Registar;

c) koriste li udruge ili zaklade naziv pod kojim su upisane u Registar;

d) održavaju li sjednice skupštine udruge ili upravnog odbora zaklade;

e) dostavljaju li udruge ili zaklade financijska izvješća Ministarstvu iz članka 5. stavka (5) ovoga zakona;

f) vode li udruge popis članova udruge na način propisan ovim zakonom, te

g) jesu li udruge ili zaklade prestale djelovati sukladno članku 51a. ovoga zakona.

(9) U postupku provođenja inspekcijskog nadzora nad radom udruge i zaklade inspektor je ovlašten poduzeti sljedeće mjere:

a) naložiti otklanjanje utvrđenih nedostataka ili nepravilnosti u određenom roku;

b) izdati obvezni prekršajni nalog;

c) obavijestiti Državnu agenciju za istrage i zaštitu u slučaju sumnje u kazneno djelo pranja novca ili financiranja terorizma.

(10) Inspektor je dužan odmah obavijestiti i registracijsko tijelo o poduzetim mjerama iz stavka (9) ovoga članka, radi upisa bilješke u Registru.

(11) Nadzor nad zakonitošću rada udruga ili zaklada, koji se odnosi na djelatnost udruge ili zaklade, provode tijela na onoj razini vlasti koja su nadležna za praćenje stanja u toj djelatnosti, a prema registriranom sjedištu udruge ili zaklade.

Članak 48.

Tijela registrovanih udruga ili zaklade dužna su da upravljaju imetkom udruge ili zaklade sa dužnom pažnjom i na odgovoran i zakonit način u najboljem interesu udruge i zaklade.

I.6. PRESTANAK RADA UDRUGA I ZAKLADA-DRAGOVOLJNO I PO SILI ZAKONA

Članak 49.

Udruga ili zaklada mogu prestati sa radom dragovoljno ili po sili zakona pod uvjetima utvrđenim ovim zakonom.

Članak 50.

1. Udruga ili zaklada mogu prestati sa radom dragovoljno, na temelju odluke nadležnog tijela udruge ili zaklade.

2. Ako statutom nije drugačije predviđeno, odluka o prestanku sa radom se donosi dvotrećinskom kvalificiranom većinom glasova članova udruge ili dvotrećinskom većinom glasova upravnog odbora zaklade.

3. U slučaju dragovoljnog prestanka rada registrirana udruga ili zaklada usvaja plan likvidacije koji je sukladan statutu i ovom zakonu.

Članak 51.

1. Udruge i zaklade brišu se iz registra kada rješenje o prestanku rada udruge odnosno zaklade, koje donese Ministarstvo, postane konačno ili kada Sud Bosne i Hercegovine donese pravomoćnu presudu o zabrani rada udruge ili zaklade.

Članak 51.a.

1. Udruga ili zaklada prestaje raditi:

a) ako nadležno tijelo udruge odnosno zaklade donese odluku o prestanku rada ili odluku o spajanju i podjeli udruge odnosno zaklade;

b) ako se utvrdi da je udruga ili zaklada prestala djelovati.

(2) Smatrat će se da je udruga ili zaklada prestala djelovati kad:

a) je proteklo dvostruko više vremena od vremena utvrđenog statutom udruge ili zaklade za održavanje skupštine udruge odnosno sjednice upravnog odbora zaklade, a skupština odnosno sjednica upravnog odbora nije održana;

b) se broj članova udruge smanji ispod broja tri, a nadležno tijelo udruge u roku od tri mjeseca od nastupanja ove okolnosti ne donese odluku o primanju novih članova udruge;

c) se broj članova upravnog odbora zaklade smanji ispod broja tri;

d) nije moguće izmijeniti statut zaklade.

(3) Osoba ovlaštena za zastupanje udruge ili zaklade dužna je u roku od 30 dana od dana prestanka djelovanja udruge ili zaklade u skladu sa stavkom (2) ovoga članka dostaviti Ministarstvu zahtjev s dokazima o prestanku rada udruge ili zaklade.

4. Kada Ministarstvo utvrdi činjenice iz st. 1. i 2. ovoga članka, donosi rješenje o prestanku rada udruge odnosno zaklade.

Članak 51.b.

1. Udruzi odnosno zakladi bit će zabranjen rad:

a) ako djeluje oprečno odredbama članka 5. st. 2. i 3. ovoga Zakona;

b) ako nakon prekršajnog kažnjavanja u povratu (članak 53. ovoga Zakona) nastavi obavljati djelatnosti koje nisu sukladne statutarnim ciljevima udruge ili zaklade;

c) ako nakon prekršajnog kažnjavanja u povratu (članak 53. ovoga Zakona) nastavi djelovati oprečno odredbama ovoga Zakona;

d) ako su ispunjeni uvjeti iz članka 30. stavak 5. ovoga Zakona.

2. Postupak za zabranu rada udruge odnosno zaklade pred Sudom Bosne i Hercegovine pokreću tijela nadležna za nadzor nad radom udruge i zaklada.

Članak 51.c.

1. Presudu o zabrani rada udruge odnosno zaklade donosi Sud Bosne i Hercegovine.

2. Presudom kojom se izriče zabrana rada udruge odnosno zaklade bit će određene i mjere glede imovine, te druge potrebne mjere.

3. U postupku o zabrani rada udruge odnosno zaklade, pokrenutom na temelju članka 5. stavak 2. ovoga Zakona, primjereno se primjenjuju odredbe Zakona kojim je uređen kazneni postupak.

Članak 52.

1. Nakon raspuštanja i prestanka s radom i izmirenja obveza udruga ili zaklada preostali imetak i sredstva podijelit će na način utvrđen statutom drugoj registriranoj udruzi ili zakladi koja ima iste ili slične ciljeve i djelatnosti.

~~2. Nakon raspuštanja i izmirenja obveza udruga ili zaklada kojoj je odobren status udruge ili zaklade od javnog interesa, preostalu imovinu i sredstva podijelit će registriranoj udruzi od javnog interesa ili zakladi, koje ima iste ili slične ciljeve. Ovo se odnosi i na sve udruge i zaklade koje su dobila sredstva od države, javne dotacije ili odnosno ostvarili poreske ili fiskalne olakšice sukladno zakonima iz bilo koje nadležnosti.~~

DRUGI DIO - KAZNENE ODREDBE

Članak 53.

1. Kaznom u iznosu od 300,00 KM do 3.000,00 KM kaznit će se zbog prekršaja udruga ili zaklada koja:

- a) obavlja djelatnosti koje nisu sukladne ciljevima i djelatnostima udruge ili zaklade;
- b) u pravnom prometu ne rabe naziv pod kojim je upisana u registar;
- c) ne prijavi promjene podataka koji se upisuju u registar u roku od 30 dana od dana nastupanja ove promjene;
- d) ne rabe višak prihoda nad rashodima ostvarenog obavljanjem gospodarske djelatnosti na način propisan zakonom i statutom.

2. Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u udruzi ili zakladi kaznom u iznosu od 100,00 KM do 1.000,00 KM.

TREĆI DIO - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 54.

1. Udruge i zaklade koji su registrirane prije stupanja na snagu ovog zakona i koje žele da se registriraju skladno ovom zakonu, imaju obvezu da usklade svoje akte sa odredbama ovog zakona i da u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona dostave nadležnom ministarstvu usklađene akte o registraciji udruge ili zaklade.

2. Udruge i zaklade koje se registriraju sukladno odredbama prethodne točke nisu obvezne plaćati administrativnu taksu.

Članak 55.

1. Od dana stupanja na snagu ovog zakona svim udrugama ili zakladama koje su obvezni registrirati se sukladno ovom zakonu, a koji su prethodno započeli ali nisu okončali postupak registriranja u nadležnosti drugih tijela vlasti Bosne i Hercegovine bit će dopušteno da

prestanu sa prethodno započetim postupkom te da umjesto toga nastave sa postupkom sukladno odredbama ovog zakona.

2. Udrugama i zakladama opisanim u prethodnoj točki bit će omogućen povrat taksi koje su platili u postupku registriranja provedenom u nadležnosti drugih tijela vlasti.

Članak 56.

1. Pravilnik o načinu vođenja registra udruga i zaklada Bosne i Hercegovine i stranih međunarodnih udruga i zaklada i drugih neprofitnih organizacija bit će usklađen s odredbama ovoga Zakona u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona i objavljen u "Službenom glasniku BiH".

2. Pravilnikom će biti propisani: oblik i sadržaj obrasca registra udruga i zaklada Bosne i Hercegovine i stranih i međunarodnih udruga i zaklada i drugih neprofitnih organizacija, način upisa i vođenja registra, način podnošenja i obrazac zahtjeva za upis promjena u registru, način vođenja zbirke isprava, čuvanja registra, izdavanja izvataka iz registra, kao i druga pitanja od značaja za upis i vođenje registra.

Članak 56a.

(1) Ministarstvo je dužno u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona pozvati udruge i zaklade koje su stekli status udruga ili zaklada od javnog interesa u skladu s odredbama Zakona o udrugama i zakladama Bosne i Hercegovine da usklade svoje akte s odredbama ovoga zakona.

(2) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine će, na prijedlog Ministarstva, u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona donijeti podzakonski akt kojim će urediti kriterije i uvjete za izradu i provođenje programa i projekata od javnog interesa koje mogu provoditi udruge i zaklade.

Članak 57.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine".

"Službeni glasnik BiH", broj 42/03

Članak 2.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine".

"Službeni glasnik BiH", broj 63/08

Članak 28.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

"Službeni glasnik BiH", broj 76/11

Članak 29.

Ovaj zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

"Službeni glasnik BiH", broj 94/16

Članak 26.

Ovaj zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".